

ZÁRÓ SZAKMAI JELENTÉS
MECENATÚRA (MEC_21) pályázat
4. ALPROGRAM (MEC_K_21)

Tudományos kiadványok, szakkönyvek papíralapú és egyidejűleg nyílt hozzáférésű elektronikus formátumban történő megjelenésének támogatása

EPR pályázat azonosító: **140908**

Pályázó kutató: Czagány Zsuzsa

Befogadó intézmény: HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Zenetudományi Intézet

1. A megjelent kiadvány címe:

Breviarium notatum Strigoniense saeculi XIII / Pars sanctoralis

2. A kiadvány műfaja és nyelve:

monográfia, hasonmás forráskiadás apparátussal magyar, angol és horvát nyelven

3. A kiadvány megjelenésének időpontja (év, hónap): 2025. április (elektronikus változat, weboldal), 2025. szeptember (nyomtatott változat)

4. A papíralapú kiadvány megjelent példányszáma: 350

5. A papíralapú kiadvány terjesztésének módja: a kiadvány terjesztését a HUN-REN Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézete végzi

6. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány formátuma: html, pdf

7. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány elérhetősége: <https://bns.zti.hu>

8. A papíralapú kiadvány igényes, magas színvonalú és minőségű nyomdai megjelenése tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

A vállalások maximálisan teljesültek. A csaknem 600 oldalas kiadvány a Zenetudományi Intézet patinás Musicalia Danubiana sorozatának 27. köteteként jelenik meg. A tördelés és szerkesztés, a képanyag digitális utógondozása a Kármán Stúdióban folyt, a borítótér Tábori Tamara munkája. A nyomtatást a veszprémi OOK-Press Nyomda végzi a következő paraméterekkel:

cérnafűzött, keménytábla (2 mm), gömbölyű gerinc

Tábla: könyvköt. lemez (2,0 mm) 1260 g/m²

Kasírlap: Műnyomó 150 g/m²

Belív: Műnyomó matt 90 g/m²

9. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány korszerű technológiát képviselő, felhasználóbarát, magas minőségű kiadása tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

A vállalások e tekintetben is teljesültek. Az online kiadvány a 272 töredékből rekonstruált középkori kódex hasonmását teszi elérhetővé nagy felbontású, a jogtulajdonos (a zágrábi Érseki Könyvtár – Metropolitanska knjižnica Zagrebačke nadbiskupije) által megkívánt módon vízjelezett, nagyítható digitális képek formájában. Az elektronikus kiadvány megjelenését szolgáló weboldalt Kemecsei Zsolt és Ádám Adrienn készítette html és pdf formátumban.

A töredékek hasonmása mellett előhívhatók a metaadatok: az egyes töredékek leírása a fragmentumszámmal, a hordozókötetek bibliográfiai leírásával, a dátum szerinti rendbe foglalt liturgikus ünnepek neveivel, a zenei tételekkel és a hozzájuk tartozó CANTUS- és MELODIARIUM-hivatkozással, a megszólaltatható tételeknél PLAY-gommbal. A webes megjelenítés így módon egyesíti magában a kiadvány fragmentológiai táblázatainak és mutatóinak kereshetővé tett adatait.

10. A benyújtott projekttervben vállalt és a teljesített célok közötti eltérések bemutatása, indoklása (pl. a terjesztés módja, példányszám, elektronikus kiadvány formátuma stb.) (max. 1000 karakter):

A könyv példányszáma a tervezettnél magasabb: 350. Erre a várhatóan kimagasló érdeklődés miatt van szükség: a publikáció egyedülálló módon valósítja meg egy 13. századi liturgikus kottás kódex rekonstrukcióját, amely nemcsak a szűk zenetörténeti szakma, de a középkori és kora újkor művelődéstörténet kutatásában érintett tudományterületek érdeklődésére is számot tarthat, hazai és nemzetközi porondon egyaránt.

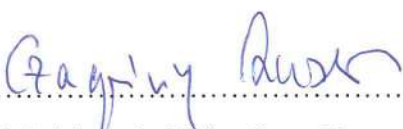
Az igényes papír alapú kiadvány magas nyomdaköltségét (közel 3 millió forintot) már nem tudtuk a pályázatból fedezni, ezért további anyagi segítségért kellett folyamodnunk. Emiatt a kötet megjelenése néhány hónappal eltolódik.

11. A kiadvány tartalmának ismertetése (max. 2000 karakter):

Az esztergomi eredetű 13. század végi *Breviarium notatum Strigoniense* kódex második kötetének (BNS II) töredékeiből való rekonstrukciója magyar, angol és horvát bevezető tanulmánnyal együtt lát napvilágot. A tanulmány 1. fejezetében a kétkötetes kódex első kötetének (BNS I) kutatástörténetét dolgozza fel a szerző. A 2. fejezetben a kódex második kötetének (BNS II) töredékeit hordozó, 1692 körül Zágrábban készített ún. Mikulics-féle kötéstípus részletes leírása olvasható, majd a három horvát és egy magyarországi régikönyves gyűjtemény jellemzése, amelyekben a BNS II töredékeit, összesen 272 kisebb-nagyobb fragmentumot sikerült azonosítani. A 3. fejezet a kétkötetes kódex részletes kodikológiai jellemzését tartalmazza, a

magyarországi kottás breviáriumok számbavételével és egy iteratív módszer részletes leírásával, melynek segítségével a BNS II töredékeinek egykori sorrendje meghatározható. A fejezetben kap helyet a BNS II egykori toldalékainak (FFCC és Appendix Zagrabiensis) kodikológiai elemzése is. A 4. fejezet a rekonstruált BNS II tartalmi (liturgia- és dallamtörténeti) elemzése, a fontosabb ünnepek részletesebb bemutatása, amelyből kiderül a kézirat forrás- és hagyománytörténeti értéke. A kódexkötet egyik toldaléka (FFCC) a legkorábbi ismert úrnapi *libellus*-nak bizonyult az elemzés során, illetve igazolást nyert annak Párizs környéki eredete. Az 5. fejezet a két kódexkötet könyvtörténetét összegzi és adja meg a 4. fejezet elemzései alapján azok feltételezhető datálását (1285–1295). A tudományos közreadást a szokásos forrás-, irodalom- és rövidítésjegyzékek, valamint a liturgikus zenei műfajok és ünnepek mutatói mellett fragmentológiai mutatók is kiegészítik: a BNS II töredékeit hordozó kötetek bibliográfiai leírása, a töredékek liturgikus sorrendjét és tartalmát megadó táblázat, valamint a kódex rekonstruált kalendárium. A kötetet záró fakszimile használatát ünnep-feliratok és piktogramok segítik.

Kelt: 2025. április 23.

.....

Pályázó kutató aláírása (vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírás és időbélyegző)